

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.  
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





• HVAR 8 DAG •  
 ILLUSTRERADT MAGASIN

GRÖNSÖ SLOTT I UPPLAND. — EFTER FOTO.

22:DRÄ ÅRG.

DEN 14 AUG. 1921

N:o 46



Foto. Flodin, Stockholm

*Thoburn*

Kliché: Göts Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg

Under den tid, som gått, sedan Nationernas Förbund stiftades, har det blivit allt tydligare, att det ej går an att göra sig överdrivna förväntningar rörande denna nya organisations förmåga, åtminstone under de näraste åren, att upprätthålla freden och rättsordningen i världen. Lika mycket, om ej mera, än före världskriget är det uppenbart, att nationernas rätt att leva sitt eget liv i hög grad är beroende på det sätt, varpå de lägga i dagen sin vilja att göra det. Vad vårt eget land vidkommer, är det visserligen sannt, att dess läge så till vida förbättrats, att några omedelbara faror från våra landgränser numera icke kunna sägas hota. Vi ha fått finländska republikens kuskjuken som en buffertstat mellan oss själva och den statsbildning vi tidigare mest fruktat. Någon överlägsen örlogsflotta i Östersjön disponerar ej heller någon av de där intill belägna länderna. Men till gengäld befinner sig just kring Östersjön allt i ett upplösnings-tillstånd, vartill icke funnits motstycke sedan trehundra år tillbaka, ett förhållande, som det är väl värt att lägga märke till, när det gäller att bedöma de utrikespolitiska risker, efter vilka vi ha att inrätta vårt försvar. Att dessa risker påfordra en förstärkning av våra för Östersjön tillgängliga sjöstridskrafter, synes uppenbart och det var på den grund i själva verket rätt naturligt, att vid senaste försvarsministerskifte en representant för sjövapnet kallades att företräda försvarets gemensamma intressen vid konungens rådsbord.

Otto Emil Lybeck är född i Stockholm den 19 februari 1871 och kunde sålunda helt nyligen fira sin femtioårsdag. Föräldrarna voro framlidne kamreraren i Stockholms enskilda bank August Lybeck och hans efterlevande maka Emelie Klynder. Fädernesläkten härstammar från den gamla soldatrotten Lyby i Närke efter vilken en av dess medlemmar mot 1600-talets slut bildade släktnamnet. Till sitt ursprung är sålunda denna släkt Lybeck, som inom parentes sagt aldrig varit talrik, trots namnets främmande klang rent svensk och har sin rot i svensk bondestam, om ock åtskilliga av dess medlemmar vänt sig åt den prästerliga banan och med heder fått sina namn inskrivna i Strängnäs stifts herdaminne. För egen del inträdde Otto Lybeck redan vid fjorton års ålder som kadett i k. sjökrigsskolan, där han genom begåvning och energi genast förvärvade och därefter framgent behöll första platsen inom sin årskurs ända till sjöofficers-examens avläggande år 1892. Tre år därefter befordrad till löjtnant ägnade han sig med iver åt studiet av ryska språket och vistades för detta ändamål i Ryssland vintern 1895—96. Åren 1898—1900 fullbordade han sin militära utbildning med genomgåendet av krigshögskolan på Marieberg och kallades därefter att tjänstgöra i marininstaben, där han även verkade som lärare i ryska språket 1902—06, samt befordrades år 1901 till kapten. Under de fem åren 1904—09 var han kommanderad att tjänstgöra som adjutant hos inspektören av flottans övningar till sjöss och flaggadjutant hos högste befälhavaren över kustflottan, men återvändande 1909 till marininstaben, därunder tjänstgörande som avdelningschef: för mobiliseringsavdelningen år 1912, för kommunikationsavdelningen 1913—14 och för operationsavdelningen 1915. Efter att år 1914 ha utnämnts till kommandörkapten av andra graden fick han under mobiliseringen för neutralitetsvakten under världskriget övertaga posten som fartygschef å pansarbåtarna Manligheten och Thor 1915—1917 samt befordrades sistnämnda år till kommandörkapten av första graden. År 1918 lämnade han slutligen sin tjänst i marininstaben för att mottaga förordnande som chef för sjöförsvarets kommandoexpedition, och det var närmast från denna post han kallades till statsrådsämbetet. Innevarande år har han ock utnämnts till kommandör i marinen.

Bland den mångfald sjökommenderingar, vari Lybeck deltagit, må förutom sådana i Östersjön, Nordsjön, Atlantiska havet och Medelhavet särskilt nämnas större färder till Sydamerika och Sydafrika 1894—95, till Island 1899 samt till Västindien 1900—01.

Därjämte har Lybecks ovanliga arbetsförmåga och organisationstalang tagits i anspråk för en mängd uppgifter av mer eller mindre administrativ och organisatorisk natur. År 1904 var han sålunda sekreterare hos sakkunnige för ändrad organisation av flottans sjömanskår, ställdes 1913—14 till förfogande för den andra Staaftiska försvarsberedningen, biträdde 1914 i sjöförvarsdepartementet vid utarbetande av försvarspropositionen till samma års majriksdag, i vad den rörde sjöförsvaret, var samma år sekreterare i det särskilda försvarsutskottet, deltog 1915 som sakkunnig i behandlingen av marinens avlösningsfrågor, 1916 som sakkunnig för utredande av de marina försvarsbehoven, samt 1918—21 såsom sakkunnig i avseende på frågor rörande arméns och marinens avlöning. Sistolidet år tillkallades han slutligen att biträda vid försvarsrevisionens arbeten.

Av stor betydelse för Lybecks fackutbildning blev att han år 1904 förordnades att i Ostasien följa det då pågående sjökriget mellan Ryssland och Japan samt att han åren 1906—1912 fick tjänstgöra som marinattaché vid beskickningen i Ryssland. Därunder vunen erfarenhet i förening med omfattande studier i facklitteraturen ävensom en ovanligt lycklig framställningsförmåga i tal som skrift gjorde honom i hög grad skickad för lärareverksamhet vid de militära och marina utbildningsanstalterna. Vid sjökrigsskolan tjänstgjorde han sålunda som lärare i marinorganisationslära 1905—09 samt i strategi 1909—17, vid krigshögskolan som lärare i sjökrigsvetenskap 1908—16. Delvis som en frukt av för denna lärareverksamhet bedrivna studier får man väl betrakta den förträffliga framställning av den allmänna sjökrigshistorien från tiden för ångans allmänna införande ombord å krigsfartyg omkring 1850 och intill våra dagar, varav första delen, omfattande tiden intill världskrigets utbrott, utkom år 1919 och vars andra del med spänt intresse motses inom en nära framtid. Närmast avsedd att tjäna som studie- och lärobok vid de båda krigshögskolorna har densamma erhållit en sådan omfattning och allmän läggning, att den med full rätt betecknats som ett sjökrigshistoriskt standardverk av verklig betydelse i jämnhöjd med de främsta utländska förebilder. I en beundransvärd klar och objektiv framställning har Lybeck i första delen sammanställt de olika sjökrigshändelserna och på lämpliga punkter angivit deras relativa betydelse, deras sammanhang och inflytande på krigshändelserna i stort under samtliga de krig, som ägt rum i världen från och med Krimkriget 1853—56 till och med Balkankriget 1912—13.

När Lybeck i våras utnämndes till försvarsminister, hälsades det icke blott inom hans eget vapen med stor tillfredsställelse. Såsom chef för sjöförsvarets kommandoexpedition hade han genom sin starkt utpräglade rättskänsla och sitt vinnande sätt förvärvat sig lika stora sympatier hos kamrater och underordnade som han genom sin arbetsförmåga imponerat på sina överordnade. Även hans första framträdande inför riksdagen gjorde ett gott intryck; det gällde för honom att träda i breschen för en tillfredsställande militär löneieglering och med klarhet och kraft förstod han framlägga de skäl, som tala emot det militära arbetets underskattande eller underbetalande.

Slutligen kan det förtjäna nämnas, att statsrådet Lybeck sedan år 1902 är i äktenskap förenad med Ingeborg Maria Boström, en dotter av statsministern Erik Gustaf Boström och hans maka, född Almqvist.

Samtidens mest berömda tenor, italienaren *Enrico Caruso* har enligt ingångna meddelanden den 2 aug. avlidit i Neapel. Dödsorsaken var en abscess i ena njuren. När dödsbudet nådde stadens befolkning, samlades väldiga folkskaror utanför sorgehuset för att hedra den bortgångne.

*Enrico Caruso* var född i Neapel 1873 och son till en fattig smed. Hans barndomsöden äro höljda i dunkel, men det vill dock synas, som skulle hans utomordentliga rösi redan tidigt hava uppmärksamrats. Här för talar bl. a. det förhållan-



Efter porträtt. Klisché: Bengt Sjöbergssjö.  
ENRICO CARUSO,  
samtidens mästersångare i  
dagarne avliden.

Till bild å sid. 725.

*Danska konungaparet* har i dagarna återkommit till Köpenhamn efter sin sex veckor långa Nordhavsfärd. Till de bilder vi tidigare återgivit från det kungliga besöket på Färöarne, Island och Grönland foga vi för dagen som avslutning en bild från kungaparets återkomst till den danska huvudstaden, vilken beredde dem det hjärtligaste mottagande efter deras långa bortovaro.

När pansarkryssaren "Valkyrien", ombord på vilken de kungliga befunno sig, ängade in på redden, hälsades den med salut från befästningarna och i hamnen liggande främmande örlogsfartyg. Vid landstigningsplatsen hade infunnit sig den danska konungafamiliens hemmavarande medlemmar med undantag av änkedrottningen, regeringens samtliga ledamöter, däribland den i dagarne nyutnämnde inrikesministern d:r Kragh, de högstkommanderande inom här och flotta, med lemman inom diplomatiska kåren, hovfunktionärer m. fl. samt vidare stora människoskaror vilka bringade konungaparet en spontan och hjärtlig hyllning. Innan konungen lämnade "Valkyrien" underskrev han i statsminister Neergaards närvaro ett dekret om återtagandet av regeringen, vilken under konungens bortovaro utövats av prins Harald som riksförreståndare.

*Svenska Lloyd-ångaren "Bele"* av Göteborg, kapten Sahlström, strandade på resa från nyssuämnda stad till Ypernivik, Grönland, den 14 juli på grönländska västkusten och blev vrak. De ombordvarande räddades sig i land på en obekämd ö, därifrån de tre dagar efter skeppsbrottet avhämtades av ångaren "Island", om-

14 Augusti 1921 Lösnummer 35 öre  
**HVAR 8 DAG**  
• ILLUSTR. • • MAGASIN •



N:R 46 HÖGAKTUELL 11-18 AUG. 22 DRÖ ARG

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 46. Klisché: Goës, Gbg.

I mörkblå dubbelton-färg.  
En av herr Aage Remfeldt, Kristiania utförd kamerabil  
av en liten 12-års flicka som studerar plastik efter antik  
grekisk bildkonst.

ordentliga välljud i Carusos förmåga att göra sin stämma till det känsligaste, mest fulländade instrumentet för själiskt uttryck och vidare i hans naturliga skådespelarebegåvning liksom i hans genomtänkta, av ett lidelsefullt temperament präglade skådespelarekonst.

det att hans utbildning anförtröddes åt Italiens främsta sänglärare, Vergine, Lamperti och Concone. Efter några smärre uppträdanden vid operan i Neapel debuterade Caruso, tjugoårig, år gammal, i Milano som Loris i operan "Fedora" och vann därvid en seger, som med ens ställde honom i främsta ledet bland landets högst uppburna operasångare och utgjorde inledning till sagolika framgångar såväl i Italien som i utlandet, vars främsta operascener tävlade om att vid sig binda den unge sångaren, vars rykte inom kort nådde ut över hela världen. Sedan 1904 har Caruso i stort sett haft sin verksamhet förlagd till Amerika, där han bl. a. varit knuten till den berömda Metropolitan operan i Newyork och där han förvärvat större delen av den betydande förmögenhet, 30 mill. lire, han vid sin död efterlämnade. Han uppträdde dock vid skilda tillfällen även i de europeiska huvudstäderna, befastande sitt där tidigare vunna rykte. De ansträngningar som från intresserade kretsar i Norden gjordes för att tillförsäkra de skandinaviska länderna ett gästuppträdande av Caruso kröntes dock aldrig med framgång.

De röstresurser, med vilka en givmild natur utrustat Enrico Caruso voro visserligen stora men knappast större än vad åtskilliga andra av samtidens berömda sängkonstnärer varit i besittning av, och i sig själva lämna de därför icke någon tillfyllstgörande förklaring till den obestridda härskarställning han under nära två decennier intog i sångens värld. Framgångens hemlighet måste sökas utom i röstens volym och utom-

bord på vilken danska konungaparet på resa till Grönland befann sig. De från "Bele" vid strandningen utsända trådlösa nödsignalerna hade uppfattats ombord på "Island", som på konungens önskan ändrade sin kurs och genom de av drivande isberg synnerligen farliga farvattnen satte kurs på olycksplatsen. De skeppsbrutna medföljde sedan "Island" på dess resa till Danmark och fortsatte därefter till Sverige.

Till bilder å sid. 736.

*En landsman i Shanghai skriver:* Viss om intresset hos svensk publik att få en inblick i det moderna Österns idrottsliv, översänder jag några fotografier från den i Shanghai just nu pågående Fifth Far Eastern Championship Games.

Av det officiella programmet med närmare detaljer rörande spelens historia, deras upphovsmän etc. framgår, att när Kina nu för andra gången hedrats med ansvaret att organisera dessa spel, kan man med glädje konstatera, att idrotten härute i Mittens rike på de allra senaste åren nått ett betydande uppsving, vilket nog till stor del är just dessa spels förtjänst.

I årets Olympiad deltog Kina och Japan samt Phillippinerna.

Ännu när detta skrives äro ju spelen icke avslutade. Men de mest anmärkningsvärda resultaten som hittills uppnåtts, är japanen Okazaki's rekord på en mil, vilken han löpte på den anmärkningsvärda tiden av 4,40 sek. samt det nybildade fotbollslaget Hwa-nan (d. v. s. Syd-Kina) som besegrade ett välkänt japanskt lag med 15-1.

I den mån man är i tillfälle redan nu se tillbaka på resultaten ser man emellertid genast, att Japan intar främsta rummet, samt därefter Phillippinerna. Kina är ännu betydligt underlägset. Men skulle man väl kunna begära, att Mittens rike, ännu idag så oberört av Västerlandets inflytande i många avseenden, skulle stå på en lika hög nivå som den urgamla sportnationen Japan. Kinas ungdom har dock med dessa prestationer visat att de en gång komma att, som konseljpresidenten Chin-yung peng i sitt invigningstal yttrade, "krönas med framgång när dagen en gång kommer för det unga Kina att i fredlig tvekamp möta sina vita bröder vid de stora Internationella Olympiska Spelen".



DEN GAMLA STUREKLOCKAN I STOGKHOLMS STORKYRKA UTBYTT MOT EN NY "MARGARETAKLOCKA".

Pressfotos.

Kliché: Bengt Silfversparre.



T. v.: Nedlagande av den gamla klockan, vilken härstammar från Sturarnes tid, omgjuten under Gustav II Adolf och nu sedan några år bristfällig för att slutligen nedtagas och som relik förvaras i ett av kyrkans gravkor. — T. h.: Den nya "Margaretaklockan" med dess infällda porträttmedaljong av den bortgångna kronprinsessan, åt vilkens minne den nya klockan är helgad. — Text å sid. 731.



AVSLUTAD OMÄNDRING I STATENS HISTORISKA MUSEUM (i Nationalmuseum). Kyrksal och kor i nytt skick.

T. v.: I förgrunden folkungadrottningen Katarinas gravmonument; i fonden Thomas Becket-bilden från Skepptuna.

T. h.: Parti av Koret med altarskåp från Salems kyrka och biskopsstol från Burs kyrka. — Text å sid. 731.



Efter fotografier.

Kliché: Göts Ritbyrå & Klicheanstalt, Gbg.



Foto. Rosenhög, Stockholm.  
 "SOLGLITTER", SKISS TILL  
 FONTÄN AV CARL MILLES,  
 i köpt av Nationalmuseum.

Kliche. Bengt Silfversparre.

Till inköp av Carl Milles fontänskiss "Solglitter" för Nationalmuseum, vilket av museet föreslagits, har regeringen i dagarna givit sitt bifall. Gruppen kommer att utföras i brons och placeras på en piedestal av Kolmårdsmarmor. Priset för det ståtliga konstverket är 7,000 kronor.

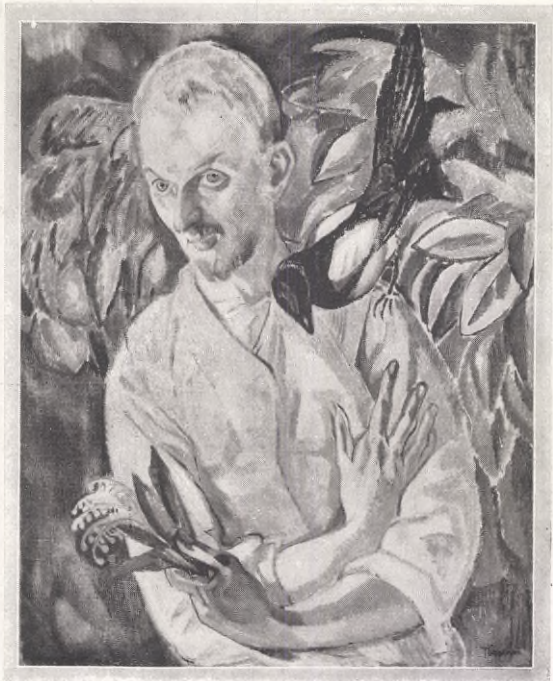


AUGUST OLSSON, GÖTEBORG, som den 2 aug. å 73-årsdagen varit anställd 50 år i samma firma P. Em. Lithander & Co A.-b. Efter fotografi.

Kliche. Bengt Silfversparre.



HEDERSGÅVA TILL A. OLSSON FRÅN PRINCIPALFIRMAN. Utförd hos juvelerare K. Anderson. — Kliche. Bengt Silfversparre.



Efter fotografi. Kliche. Bengt Silfversparre.  
 "DÅREN", OLJEMÅLNING AV AXEL TÖRNEMAN, erbjuden Nationalmuseum såsom gåva av herr Hans Lagerlöf, New York, till minne av moderns, fru Clara L. Stockholm, 80-årsdag den 13 aug. Se porträtt nedan.

Text å sid. 731.

Mellersta bilden: PORTALEN TILL SVERIGES ALLMÄNNA HYPOTEKSBANKS NYBYGGNAD vid Kungsträdgårdsgatan i Stockholm, utsmyckad av skulptören Ivar Johnson med två figurer "Mannen-Solen" och "Kvinnan-Jorden", symboliserande fältet för Bankens allmänna verksamhet. — Foto. Rahm, Sthlm. Kliche. Bengt Silfversparre.



FRU CLARA LAGERLÖF, STOCKHOLM, 80 ÅR DEN 13 AUG. Till bild ovan och text å sid 731.

Efter porträtt. Kliche. Bengt Silfversparre.

## SENASTE BILDER FRÅN KÖPENHAMN.



Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre, Sjölm-Öb.

DANSKA KONUNGAFAMILJEN ÅTER I KÖPENHAMN DEN 30 JULI. Regeringen hälsar välkommen. Fr. v. Konsejlpresidenten Neergaard, utrikesminister Scaveotus (som drottningen hälsar å bilden), försvarsminister Klaus Bernsten, undervisningsminister Appel (som kongen hälsar) justitieminister Rytter, handelsminister Rothe och lanbruksminister Mygdahl.



Efter fotografi.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Sjöversparre, Sjölm-Öb.

BESÄTTNINGEN Å DEN VID GRÖNLAND SAMTIDIGT MED KONUNGAPARETS BESÖK DÅR STRANDADE GÖTEBORGS-ÅNGAREN "BELE", vilken genom kongens ingripande räddades ombord å danska konungafartyget "Island" och fördes till Köpenhamn. Vår bild tagen när besättningen tackar konungaparet för räddningen. — Text å sid. 723.



DET NORDISKA FOLKDANSAR MÖTET I KÖPENHAMN DEN 1 AUGUSTI. Tåget genom staden.

T. h. BRASK-ANDERSEN, den danske världsmästaren för amatörer 1921 på 1 km. bana.

T. v. GUNNAR SKÖLD den svenske världsmästaren för amatörer 1921 å 190 km. landsvägsbana.

Text å sid. 735.



Efter fotografier.

Kliche: Isngt Silfverparre.



Andra nordiska folkdansmötet, vilket i år sammankallats till den danska huvudstaden, tog sin början den 31 juli. De svenska folkdansarna ca 300 till antalet mottogs vid sin ankomst till Köpenhamns hamn av de norska och danska folkdansarna alla i nationaldräkt. De tre kontingenterna tågade sedan genom Bredgade till de skollokaler, vilka upplätts för deras inkvartering. "Det var", skriver en Köpen-

hamnstidning, "en lustig, brokig och vacker syn de ca 500 folkdansarna erbjödo. Först kommo de fästliga svenskarne i sina färgstarka dräkter, sedan de mörka högtidliga normmännen, därefter de nästan lika högtidliga färingarne och slutligen de något ljusare stämda danska folkdansarna". Vid mottagningshögtidligheten, vilken ägde rum i Idrottshusets fästsäl inör en fulltalig publik, talade b. a. direktör Kurt Belfrage som representant för de svenska folkdansarna. Därefter tågade mötesdeltagarna in på Stadion, där en talrik och hjärtligt stämd publik med varmt bifall mottog deras uppvisning av resp. länders folkdanser. En ny uppvisning påföljande dag i Tivoli blev likaledes en lysande publiksuccés. Köpenhamnsprässens omnämmanden föreföllo emellertid, om än välvilliga i tonen, i någon mån reserverade. Oförbehållsam och hjärtlig beundran ägnades dock de svenska folkdansarnes prestationer, vilka av allt att döma i koreografiskt hänseende stodo i en klass för sig.

T. h. EN SKYMT AV "SKÅNEMÄSSAN", vilken i dessa dagar avhållits. — Bilder från dessa varumässor kunna aldrig bibringa någon föreställning om deras omfattning och innebörd — så ej heller denna, som endast avses såsom en erinran om den för Skåne betydelsefulla mässan.



Foto. Küller, Malmö.

Kliche: Goës, Öbg.



# ÅTERUPPBYGGANDET EFTER KRIGET.



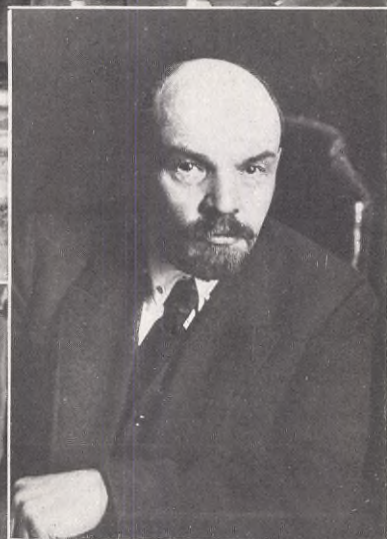
1 3. LOUVAIN FÅR ETT NYTT BIBLIOTEKSPALATS.

1. Grundstensläggningen. Å bilden synas fr. v. förre franske presidenten Poincaré, fursten av Monaco(?), Belgiska konungaparet och kardinal Mercier den första stenen. 2. Studenttåg till högtidligheten. 3. Kardinal Mercier välsignar den första stenen. 4. "ALDRIG MERA KRIG", jättedemonstration i Berlin på årsdagen av krigsutbrottet.

Text å sid. 735.

Efter fotografier.

Kliché: Gots Ritbyrå & Klicheanstalt, Gbg.



Överst: EFTER ETT SAMMANTRÄDE I OURITZSKY-PALATSET I PETROGRAD 1921. Främst synes allhärskaren Lenin (x) som emellertid senare — att döma av det t. h. infällda allra senaste porträttet — låtit skägget växa, om också icke i kapp med svärigheterna. I mannen bredvid Lenin, betecknad med ?, tycka vi oss igenkänna den mångomtalade ungerske terroristen Bela Kun. — Där under: LENIN TALAR vid ett sovjetsammanträde i Moskva 1921. — Nederst: FOLKKOMMISSARIEN ZINOVJEFF TALAR. Efter fotografier i dagarna hemförda efer ett besök i Rådsryssland av dess generalkonsul i Sverige, Fredrik Ström. Klische: Coëx, Chg



Anatörfoto.

Kliché: Göts Bildtryck & Klichéanstalt, Gbg.

KRONPRINSEN MED PRINS GUSTAF ADOLF PÅ LJUNGBYHED den 2 augusti då hans H. K. H. inspekterade trupperna där.



Vidst. bild: DET ENGELSKA ESKADERBESÖKET I STOCKHOLM. Närmast synas de tre engelska fartygen "Danaë" samt bakom denne kryssaren de två torpedjagarna "Windsor" och "Wessex".

Foto. Hövå, Sthlm.

Kliché: Göts Bildtryck & Klichéanstalt, Gbg.

Tre engelska krigsfartyg, kryssaren Danaë och jagarna Wessex och Windsor befinna sig från och med den 6 augusti på besök i Stockholm där de förankrats på Strömmen. Befälet ombord å de främmande örlogsmännen föres av captaincommander F. C. Fisher ombord å Danaë, commander D. Rainier ombord å Wessex och commander S. Scott ombord å Windsor. Under besöket, som varar till och med den 9, komma de svenska pansarfartygen Sverige och Drottning Victoria att ävenledes ligga förankrade på Strömmen för att vid utfärden från Stockholm ledsaga de tre engelsmännen till havs. Kapten A. von Bahr har beordrats att under besöket stå till förnämste fartygschefens disposition.

De tre fartygen komma nu närmast från Helsingfors, dit de anlände den 1 augusti och utgöra en del av den första lätta engelska kryssardivisionen, vilken i sin nuvarande sammansättning sammandrogs 1 maj i år och jämte smärre fartyg består av förutom Danaë, av kryssarna Dauntless, Dragon, Delhi och Dundin. Enligt uppgift lär den engelska flottan för Östersjön för



Foto. Bergström, Marstrand. Kliché: Göts, Gbg. DEN FÖRSTA SHETLANDSFISKE-ÅNGAREN "AUGUST" ÅTER I MARSTRAND. — Text å sid. 731.

Vidst. bild; DET FÖRSTA LOKOMOTIVET AV DE VID NYDOVIST & HOLMS VERKSTÄDER I TROLLHÄTTAN AV RÅDSRYSKA REGERINGEN BESTÄLLDA 1,000 LOK att leveras under 5 år.

framtiden komma att särskilt företrädas av denna kryssardivision.

\*  
Det första av de i Sverige för ryska statens räkning beställda tusen lokomotiven står nu färdigt att levereras av Nydqvist & Holms verkstäder i Trollhättan, där det i dagarna besiktigats av bl. a. professor Lomonossov och ryske kontrollanten Vasiljev. Loket som är byggt för rysk spårvidd, 1524 mm., har 5 kopplade hjulpar med 4-axlig tender. Längden över buffertarne är 20,5 m., höjden 5,2 m. och bredden 3,1 m., vikten 142,1 ton. Dragförmågan uppgår till 80 å 100 fullastade vagnar. Loket som i byggnad dragit en tid av 3/4 år har i sin helhet utförts vid Nydqvist & Holms verkstäder i Trollhättan utom tendern, vilken levererats av verkstäderna i Eskilstuna. Samtliga beställda tusen lok beräknas vara färdiga för leverans inom loppet av fem år.

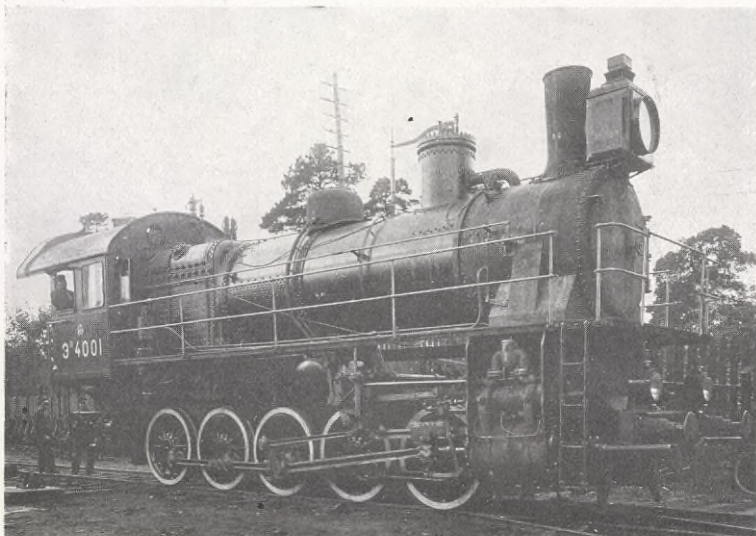
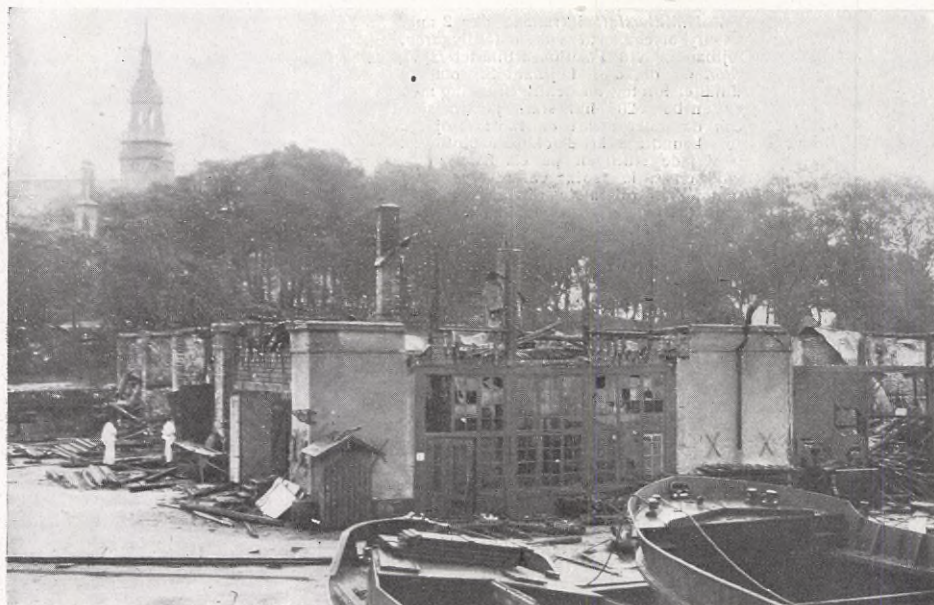


Foto. Wallén, Trollhättan.

Kliché: Göts, Gbg.



Pressfoto.

Klitch: Kem. A.-B. Bengt Sjöfersparre, Sthlm-Gdg.

ELDSVÅDAN  
PÅ GALÉR-  
VARVET I  
STOCKHOLM  
natten till den 6  
augusti. Miljon-  
värden gingo  
förlorade i ma-  
skiner och ma-  
teriel, oersätt-  
liga minnen  
från gamla tider  
förtärdes av el-  
den men intet  
kan ens jämfö-  
ras med den  
överhängande  
faran för vår  
folkskatt. Nordi-  
ska Museet, mot  
vilket hotet från  
eldhärden i dess  
mest omedel-  
bara grannskap  
mer än en gång  
blev nästan oav-  
visbart. Vår  
bild är tagen av  
brandplatsen  
och visar hur  
nära Nordiska  
Museet denna  
är. Skall ett nytt  
hot resas i det  
förstördas ställe  
och skall en ny  
fara då kunna  
avvärijas?

En fruktansvärd eldsvåda, som i fråga om häftighet och omfattning söker sin like inom huvudstaden under senare år, inträffade natten till den 6 augusti då flottans varv på Djurgården från Dockan till Allkärret närmast jämnades med jorden. Elden upptäcktes vid midnatt och allt tillgängligt manskap vid varvet och på örlogsfartygen samt militär till lands beordrades till brandplatsen för att biträda brandkårerna vilka så gott som mangrant ryckt ut. Elden hade tydligen börjat i målarverkstaden och härifrån spreds den vidare. I förrådsbyggnaderna förvarades en mängd eldfarligt material. Tack vare ett utomordentligt arbete lyckades man rädda flygverkstäderna, som endast lågo ett tiotal meter från den egentliga eldhärden, däremot blevo samtliga flyginventarier lägorans rov.

Det bredvidliggande Nordiska museet var starkt hotat. Så fort ske kunde började träden omkring museet fällas och ett par hundra man hade ett svårt och farligt arbete med att släcka alla uppstående gnistbildningar. Som därtill vinden dock låg rakt på museet var det underbart att den hotade byggnaden räddades.

Beträffande orsaken till brandens uppkomst har ej ännu något med visshet kunnat fastslås.

Till bild å sid. 724.

Medeltidsstaden i Statens historiska museum, som för omändring varit stängd fyra månader, är nu färdig och åter öppnad. Omändringen har på uppdrag av tillförordnade riksantikvarien, doktor Otto Janse utförts under ledning av docenten Andreas Lindblom. Därvid har för första gången i vårt land tillämpats den moderna museiprincipen att uppdelat materialet i två huvudgrupper, nämligen en för allmänheten avsedd utställningsavdelning och en för forskare och andra särskilt intresserade tillgänglig exklusivare studieavdelning. Det är den förstnämnda avdelningen som nu står färdig och bland dess mest framträdande föremål märkas de berömda gravmonumenten från Eskilstuna och Botkyrka, den praktfulla Thomas Becket-bilden från Skepptuna samt gravmonumentet över konung Erik Erikssons gemål, Katarina. At å ena sidan det medeltida järnsmitet och å andra den medeltida stenhuggarekonsten ha anordnats särskilda smärre kapell på ömse sidor om huvudingången medan på ömse sidorna mitt-gången mellan därvarande pelare placerats åtta stycken praktfulla altarskåp, utställningens mest lysande föremål.

Även de nu vidtagna anordningne äro emellertid att betrakta som ett provisorium i väntan på att Historiska museet någon gång i framtiden skall erhålla de nya rymliga lokaler den är i stort behov av. Inflyttningen i Nationalmuseum ägde rum 1865 och hur stor trångboddheten är framgår av att av de 70 mäsahar museet äger endast 8 kunna ställas liksom av 40 dopfuntar 30 måst magasineras. Tack vare den nu verkställda omändringen komma emellertid föremålen betydligt bättre till sin rätt än förut

Till bild å sid. 725.

Herr Hans Lagerlöf, i firman Lagerloef Trading Company, New York, ägare till Axel Törnemens bekanta målning "Dären", som väckte stor uppmärksamhet under utställningen i Brooklyn 1916 har i dagarne som gåva erbjudit Nationalmuseum detta Konstverk för att därmed stadfästa minnet av moderns, fru Clara L., Stockholm, 80-årsdag den 13 augusti.

Fru Clara Lagerlöf, f. de Broen, är dotter till musikdirektören A. de B. och maka f. Moberg och ingick 1868 äktenskap med 1885 avlidne tullförvaltaren, v. häradshövdning C. J. L.

Direktör Hans L., som är en varm vän till sitt gamla hemland,

donerade redan 1913 på vissa vilkor till Svenska postmuseet sin synnerligen storartade frimärkssamling, då omfattande ca 75,000 märken och värderad till ca 60,000 doll. Sedan dess har samlingen betydligt utökats och stigit i värde och utgör en av de största och finaste samlingar som hopbragts av en enskild person och intar numera en rangplats bland världens förnämsta samlingar.

Till bild å sid. 730.

Fiskebåten "August" av Marstrand har i dagarne återkommit från en två veckors fisketur till Shetlandsöarne, där den, som första svenska båt, bedrivit sillfiske med drivgan. Efter hand som fångsterna gjorts, har sillen överförs till en åtföljande båt där den insaltats.

Till bild å sid. 724.

Ett i sitt slag historiskt tillfälle var det när Stockholms Storkyrka nedtog den mellanklocka, som varit i bruk därstädes ända sedan Gustav II Adolfs tid år 1631 då den omgöts efter-att i själva verket leda sin härstamning ända från Sturarne. En helt obetydlig spricka, uppkommen för 2 år sedan, berövade den dess gamla välkända höga klang och efter mycken tvksamhet blev så gjutningen av en helt ny klocka beslutad. Denna är nu färdiggjuten på K. G. Bergholtz & C:s klockgjuteri och arbetet med dess uppsättande påbörjades den 2 augusti sedan den gamla klockan dagen förut med mycken omsorg nedtagits. Denna sistnämnda kommer nu att som en reliq förvaras i det Krussiska gravkoret i Storkyrkan sedan den dock först putsats upp så att dess sållsynt vackra dekorativa utsmyckning med bland annat Sturarnes vapen kommer till sin rätt.

Den nya klockan, som är något mindre än den gamla med en vikt av 1,500 kg. har en något högre ton och beräknas därigenom bättra harmoniera med kyrkans övriga två klockor. Den har fått namnet "Margaretaklockan", till minne av Sveriges nyligen bortgångna folkära kronprinsessa, vilket också manifesterats i den dekorativa utstyrelsen, som på ena sidan inom en enkel ram bär kronprinsessans profilporträtt i relief och på den andra Johan Olof Wallins psalmvers:

"Kom frälsta hjord,  
och hör det ord  
som kan ditt hjärta nära.  
Församlens, folk,  
där Iridens tolk  
förkunnar Jesu lära"

Den dekorativa utstyrelsen, som vunnit gillande av konstnärerna Carl Milles och Christian Eriksson, har verkställets av fröken Edit Welinder, dotter till pastor N. J. Welinder i Storkyrkoförsamlingen. Förutom nämnda psalmvers bär klockan två inskriptioner, tillkomna på förslag av pastor Welinder, nämligen: "Till ersättning för den år 1498 gjutna och år 1631 omgjutna mellanklockan, som spruckit år 1919, gjöts och uppsattes år 1921 denna klocka, vilken såsom ett äreminne åt Sveriges år 1920 bortgångna äldsta kronprinsessa skall kallas Margaretaklockan"; samt överst under kronan: "Arbetet utfördes under konung Gustaf V:s fjortonde regeringsår av klockgjutare K. G. M. Bergholtz, Stockholm".

En vesper eller annan kyrkohögtidighet torde framdeles komma att anordnas för att fira den nya klockans uppsättning.

## DÖDSOLYCKOR.



Foto. Rödning, Linköping.

ARMÉFLYGAREN,  
LÖJTNANT H. A. SJÖ-  
HOLM vid Positions-  
artilleriet, omkommen  
vid flygning å Malm-  
slätt den 2 augusti.  
Vidst. bild: LÖJTN.  
SJÖHOLMS FLYG-  
MASKIN en halv tim-  
me efter olyckan.

Överst. t. h. KON-  
SULINNAN ELSA  
ASPEGREN, född  
Zechow, Hälsingborg,  
förolyckad under en  
biutur i Norge.

Text å sid. 735.

Vid Malmslätt inträffade den 2 aug. en flygolycka, vid vilken fältflygaren, löjtnanten vid Positionsartilleriet H. A. Sjöholm omkom. Löjtnant S. som vid tillfället företog en övningsflygning med en ensitsig 200 hkr stark jagarmaskin och därunder utfört en rad lika djärva som beundransvärt skickliga evolutioner, påbörjade slutligen på c:a 500 meters höjd en s. k. "spin" varvid flygplanet under en roterande rörelse plösnabbt sköt ned mot marken. Först på 150 meters höjd försökte flygaren avbryta den nedåtgående rörelsen och bringa maskinen till planflykt, en manöver som på grund av den alltför låga höjden över markytan dock ej hann utföras. Planet beskrev i stället i brant glidflykt en vänstersväng, tog med stark fart mark och fick hela frampartiet krossat. Löjtnant S., som slungades ur maskinen vid det våldsamma nedslaget ljöt en ögonblicklig död.

Det är en synnerligen svår förlust som härmed drabbat vårt flygvapen, till vars bästa kralter löjtnant Sjöholm räknades. Den bortgångne, som var född 1892, blev officer 1913, löjtnant 1918, erhöi sitt flygcertifikat samma år och blev fältflygare 1919. Efter en tids studievistelse i England hemkom han nyligen till Sverige och har sedan dess tjänstgjort som chef för Jagareskolan vid Malmslätt.



Foto. Gullberg, Linköping.

Kliché. Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sjöhm-obj.



Foto. Åhtin, Edsvalla.

VÄRMLANDS REG:TES MINNESTEN Å TROSSNÄS FÄLT avtäcktes den 7 augusti.

Kliché. Bengt Silfversparre.

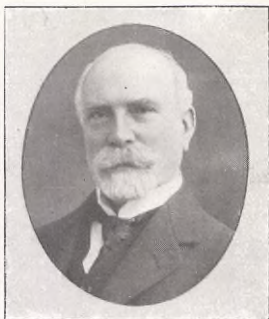
På Trossnäs, Värmlands regementes gamla lägerplats, avtäcktes den 7 aug. en av regementet rest minnessten. Högtidligheten inleddes med korum varefter regementschefen överste A. G. A. Leijonhuvud redogjorde för monumentets tillkomst. Följde så ett högtidstal av general Gustaf Ugglå, samt ytterligare ett tal av överstelöjtnant Tisell. I fästigheten deltog utan regementets nuvarande befäl och manskap ett stort antal av dess förutvarande officerare, underofficerare och stamanställda. Bland de inbjudna gästerna märktes landshövding Abraham Unger. Festligheten avslutades med en rundvandring över den gamla lägerplatsen. Monumentet utgöres av ett granitblock jämte en å dess översta krön synlig örn. Denna är modellerad av kapten C. Nygren och monumentet i sin helhet utfört av Nordiska Granitbolaget i Göteborg. (Se även bild å sid. 735).

Till H. 8. D:s medarbetare vidarebefordras genom redaktionens försorg endast oförseglade meddelanden, som icke strida mot vår tidnings intressen.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI



G. R. LILIENBERG.  
F. d. Justitieråd — Stockholm.  
80 år 14 aug.\*



G. H. RETTIJ.  
Kansliråd. — Stockholm.  
65 år 16 aug.\*



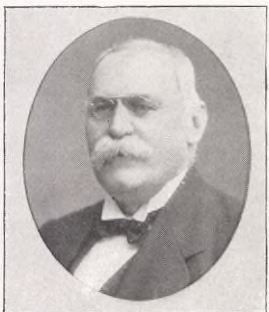
C. H. E. HARTMAN.  
Häradshövding. — Orsa.  
55 år 12 aug.\*



G. APPELBERG.  
Justitieråd — Stockholm.  
50 år 18 aug.\*



E. L. ALBERT.  
Ingenjör. — Trollhättan.  
75 år 15 aug.\*



F. N. BRUSEWITZ.  
Bergsingenjör. — Limmared  
65 år 12 aug.\*



P. NORDENFELT.  
Ingenjör. — Stockholm.  
60 år 15 aug.\*



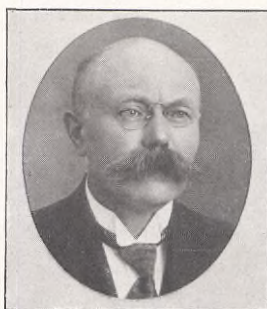
T. FÜRST.  
Byråchef. — Stockholm.  
55 år 13 aug.\*



G. V. TOTTIE.  
Expeditionschef. — Stockholm.  
55 år 15 aug.\*



H. G. SIMMONS.  
Professor. — Uppsala.  
55 år 16 aug.\*



K. V. ZETTERSTÉEN.  
Professor. — Uppsala.  
55 år 18 aug.\*



K. G. WESTMAN.  
Professor - Förel. Statsråd -  
Uppsala — 45 år 18 aug.\*



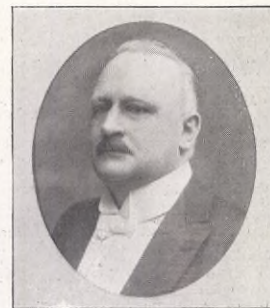
A. H. STEUCH.  
Överste. — Jönköping.  
55 år 15 aug.\*



B. C. A. RIBBING.  
Överste — Nytn. chef f.  
Bohusl. reg.\*



A. H. E. ANKARCROMA  
Nytn. Överste o. chef f.  
Västerb. reg.\*



B. G. F. ASCHAN.  
Kamrerare — Stockholm.  
50 år den 18 aug.\*

Klitche: Kem. A.-B. Benkt Silfvergarre, Sthm—G'

\* Data å nästa sida.

# VECKANS PORTRÄTTGALLERI



**F. L. HÖKERBERG.**  
Bokförläggare. — Stockholm.  
70 år 14 aug.\*



**C. B. THUIS.**  
Vice Konsul — Härnösand.  
60 år 16 aug.



**A. HEMBERG.**  
Grosshandlare. — Mariestad.  
60 år 6 aug.



**D. E. HALL.**  
Grosshandlare — Göteborg.  
50 år 31 juli.\*



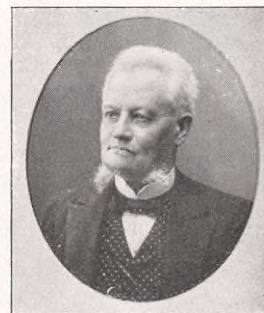
**J. O. ERIKSON †.**  
Grosshandlare. — Göteborg.  
F. 1833. † 1 aug.\*



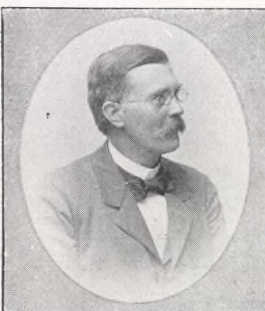
**P. BONDESSON †.**  
Lantbrukare. — Svalöv.  
F. 1843. † 1 aug.\*



**L. F. LÄFFLER †.**  
F. d. Professor. — Djursholm.  
F. 1847. † 1 aug.\*



**A. ARVEDSON †.**  
Direktör. — Västerås.  
F. 1848. † 25 juli.



**M. WALLINDER †.**  
F. d. Läröv.-adj. Fil. D.r.  
Linköping. F. 1841. † 25 juli.\*



**A. A. W. ERICSSON †.**  
Major. Godsägare — Gäve-  
torp. — F. 1859. † 6 aug.\*



**E. H. OLAI †.**  
Godsägare. Komm. man - Ås.  
F. 1859. † 31 juli.



**G. O. SALLIN †.**  
Övertäkare. — Mohed.  
F. 1884. † 24 juli.\*

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthm.-Göb.

### \* Data här nedan.

**ROBERT LILIENBERG.** Stud. 56, hovr.-ex. 61, v. hvd 66, fiskal i Svea hovr. 69, ass. 74, tf. re -sekr. 75, konst. 77, ord. 80; byråchef f. lagår. 83, exp.-chef i Just.-dep. 84, justitieråd 87-11. Utg. av Sv. lagsaml. I-III (75-85) m. fl. lagedit. Kommendör m. st. k. N. O.

**HJALMAR RETTIQ.** Stud. 74, hovr.-ex. 80, v. hvd. 82, aman. i Finansdep. 87, tf. kanslisekr. 97, ord. 02, kansliråd i K. Mts kansli 06, avsk. fr. statsjt. 07. Led. av överstyr. i Stockh. stads brandförsäkr.-kontor sdn 01; hed.-led. av Gästr.-Hälsinge nation i Upps. Utg. fr. tryck "Prejudikat-saml. ang. beskattningsmål" 86-06 samt i frågan om proportionella val 02.

**CARL HARTMAN.** Stud. 85, hovr.-ex. 90, v. hvd. 93, häradshöv. i Ovan-Siljan sdn 08. Insp. f. komm. mellanskolan i Orsa 18; ordf. i Kopparbergsbankens lokaistyr. 19.

**GUSTAF APPELBERG.** Stud. 89, jur. utr. kand. 95, tf. domh. under åren 97-99, tf. fiskal i Svea hovr. 03, adj. led. 04, fiskal 07, ass. 08, hovr.-råd 10, tf. byråchef f. lagår. i Just.-dep. 11, tf. exp.-chef där 14, justitieråd sdn 18. Suppl. f. J. O. 15. Deleg. f. Sverige v. internat. diplomat. växelrättskonf. i Haag 12.

**EDUARD ALBERT.** F. i Schwerin avg.-ex. fr. Polytekn. i Zürich 68, brobygg.-ing. i Ryssl. 69-89, under vilken tid han bl. a. byggde Alexanderbron över Neva i St Petersburg samt alla broar på sträckan Samara-Ufa-Tschelabinsk på transibir. järnv. inom europ. Ryssl. Överflytt. där-efter t. Sverige o. har i Trollhättan utövat ensk. ingenjörspraktik. På sin tid stadsfullm. där samt inneh. av ett tiertal kommunala uppdrag, instiftat sjukh. "Maria Alberts stiftelse" där.

**FREDRIK (FRITZ) BRUSEWITZ.** Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. (Bergssk.) 80, anst. o. sdn 88 deleg. i Limmareds glasbruk, Älvsb. l., vilket 1900 ombild.

t. a.-b. Fredr. Brusewitz varit styr.-led. s. å., v. ordf. o. prokurist 10. Förestår Sv. mosskult.-fören. försöksfält v. Limmared sdn 08, led. av Sv. mosskult.-fören. styr. 14, dess förvaltn.-utsk. 15, led. av Älvsb. l. södra hushålln.-sällsk. förvaltn.-utsk. sdn 19, styr.-led. i länets folkhögsk. o. lantm.-skola 20, styr.-led. i De 7 här. kult.-hist. fören. i Borås 06, hed.-led. 14, styr.-led. i Västerg. forminn.-fören. Skara 18; ordf. i hästuttag-komm. 16, i N. Kinds Röda K. krets 16-20, i Limmareds skyttefören. 01-20.

**PER NORDENFELT.** Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. M. 83, ing. o. övering. h. Thorsten Nordenfelt o. senare h. The Maxim Nordenfelt Guns & ammun. Co. Lim. i London 84-90, medarbet. v. Soc. Nordenfelts konstrukt.-byrå f. artill. i Paris 90-93, inneh. av samma affär 93-04; sdn 07 huvudeäg. o. verkst. dir. i då stift. A.-B. Formator i Stockholm. Sdn 06 skattmäst. i Sv. Nat.-fören. m. tuberk. samt sdn 08 styr.-led. Erh 09 uppdrag av finansmin. att undersöka o. inkomma m. förslag t. tobaksmonopol; s. å. led. av tobaksskattekomm.; 15 utsedd av K. M:t t. jourhav. direktör i A.-B. Sv. Tobaksmonopolet.

**THORVALD FURST.** Utex. fr. Tekn. högsk. 89, rit. o. konstr. v. olika verkst. 89-93, tekn. chef f. Lidköp. mek. verkst. 94-96, verkst. chef v. Vulcan, Norrköp., 96-99, trafikch. v. Lidköp.-Kinnekulle järnv. 1900. Tf. yrkesinsp. i Stockh. 1900-12, ord. sdn sistn. år; tf. byråchef i Socialstyr. sistn. år, ord. sdn 14; tf. expert i Arbetsrådet 19, tf. led. 21. Ordn. svenska adv. f. arbetareskydd o. hygien v. utställn. i Budapest 07, Köpenh. o. Kristiania 09, Dresden 11. Sakkunn. led. av Stockh. rådhh. i patentmål sdn 11, Sv. omb. v.-arbet. skydds-konf. i Milano 12, v. kongr. i Basel o. Bern 13, led. av krigsförsäkr.-komm. 14-21, förestånd. f. industrikommission. bränslebespar.-byrå 16 o. för Hand.-komm. kolbyrå 17-18. Styr. ordf. i Ömsesid. olycksförsäkr.-bol. Land o. Sjö sdn 17, styr.-led. o. sekr. i Fören.







Foto. E. Mattson, Bethlehem.

SVENSKA SJUKHUSET I BETLEHEM får remarkabelt besök.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Svenska sjukhuset i Bethlehem, som för närvarande färdigbygges efter krigsårens långa avbrott i arbetet, besöktes härom dagen av Guvernör Stopps från Jerusalem jämte hans sekreterare herr Cust och Bethlehems guvernör. Sjukhusbyggnadens enkla och värdiga stil tillvann sig de förnämliga gästernas livliga erkännande. Vår bild, tagen å sjukhusets tak, visar fr. h. Bethlehems guvernör, herr Cust och guvernör Stopps samt fru och herr Vester från svenska kolonien i Jerusalem, som inbjudna till grannbyn Betjala begagnade tillfället att bese sjukhuset, svenske pastorn Sven Linder och arabiske pastorn i Bethlehem Said Abud.



M. STEEG, Frankrikes nye guvernör i Alger. /Afr. porträt. Kliché: Bengt Sjöversparre.

Nedanst. bilder: OLYMPIAD I FJÄRRAN ÖSTERN. Det segrande sydkinesiska fotbollslaget med 15-1 mål mot det japanska, samt en bild från tävlingarne i Shanghai 30 maj-4 juni. Text å sid. 723. Efter fotografier. Kliché: Bengt Sjöversparre.



Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påföljd.  
För Berättelser och Historietter gäller ovl.korligt förbud.